

OPENGRONDSTUINBOUW: INKOMENS IN DE MEESTE SECTOREN HOGER

Harold van der Meulen

De inkomens in de opengrondstuinbouw komen naar verwachting dit jaar hoger uit dan vorig jaar. Hiermee wordt het herstel in inkomensontwikkeling van 2005 voortgezet. Het grillige weersverloop heeft geresulteerd in lagere producties. De productiedaling is over het algemeen meer dan gecompenseerd door hogere prijzen.

Opengrondsgroente: lagere productie, hogere prijzen

Van de meeste zomergroenten zijn de kg-opbrengsten per hectare in 2006 door de weersomstandigheden lager en de prijzen hoger dan afgelopen jaar. De gevolgen van het grillige weer zijn voor de telers in Nederland relatief gezien beperkt. Over de prijzen van de wintergroenten is op dit moment nog niet veel te melden. In vergelijking met 2005 daalde de productie per hectare van opengrondsgroenten in 2006 door het extreme weer met gemiddeld ongeveer 10%. Door hogere prijzen van de meeste opengrondsgroenten is deze productiedaling gemiddeld wel net goedge maakt. Ook zorgde het weer voor extra kosten. De ziektedruk was hoger, waardoor extra kosten zijn gemaakt voor gewasbescherming. Daarnaast waren ook de kosten voor beregening aanzienlijk hoger. Door de mindere productkwaliteit waren er bij de oogst en verwerking bovendien meer arbeidsuren nodig. Verder zijn na jaren van een dalende rente dit jaar de rentekosten gestegen. De totale kosten per bedrijf stijgen in 2006 met 2,5%. Verwacht wordt dat de rentabiliteit in 2006 iets hoger zal zijn dan in 2005 en uitkomt tussen de 86% en 90%. Het gezinsinkomen uit het bedrijf neemt licht toe en komt gemiddeld uit op 50.000 euro. Naast het inkomen zullen ook de besparingen stijgen.

Bloembollenteelt: verbetering marktsituatie

De marktsituatie in de bloembollenteelt is in 2006 verbeterd. Dit komt tot uiting in een stijging van de export. Het teeltseizoen met grillige weersveranderingen heeft een weerslag gehad op de oogst van de bloembollen. De kwaliteit van de voorjaarsbloeiers zoals tulp, narcis, hyacint en krokus, laat te wensen over. Door de bijzondere omstandigheden zijn de prijzen behoorlijk aangetrokken. Telers die niet te veel hadden voorverkocht profiteren daarvan. Tulpen bestemd voor de broeierij hebben door de goede bloemenprijzen bijgedragen aan een positieve stemming op de markt. De oogst van zomerbloeiers zoals lelie, gladiool, dahlia en zantedeschia is als gevolg van het weer middelmatig. De sterke uitbreiding van het areaal lelies heeft gevolgen voor de prijsvorming van met name Oriëntals. De prijzen van de andere gewassen zijn mede dankzij de redelijke bloemenprijzen en de omvang van de oogst hoog. De kosten zullen dit jaar weinig toenemen, ongeveer met het verloop van de inflatie. De rentekosten zijn gestegen en bedrijven die kampen met kwaliteitsproblemen hebben te maken met extra arbeidskosten. Door de verbeterde marktsituatie in 2006 zal de rentabiliteit voor de hele bollensector naar verwachting licht verbeteren en uitkomen tussen de 95% en 99% (tabel 1). Het gezinsinkomen uit bedrijf zal hierdoor verbeteren en uitkomen op 55.000 tot 75.000 euro. Bij dit inkomen kunnen bedrijven besparingen realiseren.

Fruitteelt: recordoogst peren, hogere appelprijzen

De Nederlandse productie van appels wordt dit jaar geraamd op 342.000 ton, dit is 5% minder dan de oogst van 2005 die ook omvangrijk was. De kleinere oogst is het gevolg van het droge weer in juni en juli en het natte weer in augustus. De verwachting voor het verkoopseizoen is een gemiddelde prijsstijging van ongeveer 5%. De positieve stemming wordt vooral veroorzaakt door de lagere productie in eigen land en in onder meer Italië en Frankrijk. Voor de gehele EU is de appeloogst van 2006 de kleinste van de afgelopen tien jaar. De vraag is nog wel wat de omvang van de import uit het Zuidelijk Halfrond dit seizoen zal worden. De totale perenproductie in Nederland komt dit jaar vermoedelijk uit op een record van 233.000 ton. De toename is vooral het gevolg van een stijging van de productie per ha van circa 15% ten opzichte van de

matige oogst van 2005. De prijzen zijn dit najaar lager dan vorig jaar, mede door de aanvoer van kwalitatief mindere partijen. Verwacht wordt dat perenprijzen dit jaar 5% lager uitvallen dan vorig seizoen en dat de hogere productie deze lagere prijzen goed kunnen compenseren. De exportmarkt groeit nog steeds mee met de productie. Ondanks de stijging van de kosten met 3% (hogere arbeids-, bewaar- en rentekosten) wordt voor dit jaar verwacht dat het bedrijfsresultaat beter zal uitvallen dan voorgaande jaren. De rentabiliteit in 2006 komt uit tussen de 86% en 90% (tabel 1). Het gemiddelde gezinsinkomen uit bedrijf stijgt en komt uit rond de 52.000 euro. De besparingen zullen dit jaar positief uitvallen.

Boomteelt: inkomen blijft gelijk

Voor de boomkwekerij is de afzet van sierteeltproducten in 2006 tegengevallen. De aantrekkende economie vertaalt zich nog niet in een grotere vraag. De export is in de eerste negen maanden van 2006 met ruim 1% afgenomen ten opzichte van dezelfde periode vorig jaar. De belangrijkste reden lijkt het ongunstige weer tijdens het afzetseizoen. De consument is steeds meer gevoelig voor weersomstandigheden. De actiematige verkoop via bouwmarkten en tuincentra viel dit voorjaar zwaar tegen. In de gewasgroepen voor de institutionele en professionele markt is er een stabiele of licht gestegen afzet. Vooral voor teelt van laan- en parkbomen trekt de vraag aan, maar de prijzen voor de bomen in grotere maten zijn door het overschot nog niet op peil. Het herstel van de vraag komt zowel voort uit een inhaalvraag bij overheden als uit een toenemende interesse van consumenten voor laan- en parkbomen. Een lichte stijging van de kosten (2%) en het herstel van de vraag in de markt voor bos- en haagplantsoen en laan- en parkbomen resulteren in een rentabiliteit die niet verandert en uitkomt op 89% tot 93% (tabel 1). Het gezinsinkomen uit bedrijf komt hierbij gemiddeld uit op 57.000 tot 67.000 euro. Dit geeft de ondernemers ruimte voor besparingen.

Tabel 1 Bedrijfsresultaat en inkomen op opengrondtuinbouwbedrijven

	Opengronds- groentebedrijven	Bloembollen- bedrijven	Fruitbedrijven	Boomkwekerij- bedrijven
Opbrengsten-kostenverhouding				
2004	79	89	80	88
2005 (v)	87	95	80	91
2006 (r)	86-90	95-99	86-90	89-93
Gezinsinkomen uit bedrijf (x 1.000 euro)				
2004	21	28	33	56
2005 (v)	42	60	25	62
2006 (r)	45-55	55-75	47-57	57-67

Bron: Bedrijven-Informatienet van het LEI.

Meer informatie:

Rapport 1.06.04 *Actuele ontwikkeling van bedrijfsresultaten en inkomens 2006*